

Al setembre, reunió mundial de clubs Rotary a Barcelona

Rotary: un club d'elit

Rotary és una organització de professionals i d'homos de negoci fundada a principi de segle a Chicago i prohibida a l'estat espanyol durant el franquisme acusada de maçoneria. Els temps han canviat i ara Rotary està fortament implantada als Països Catalans i en vies d'expansió.

Era a principi de segle que Paul Harris, un jove advocat que havia fet estudis a Europa, juntament amb uns amics decidia de fundar el Rotary Club per fomentar una moral elevada entre les professions i els negocis i promoure l'amistat entre els seus membres.

El 23 de gener de 1905 es reunien els 4 primers Rotary a les oficines de l'iniciador: així començaven un seguit de trobades periòdiques a les cases dels socis. Al principi per torns -d'aquí vénen el nom de Rotary i el seu símbol, una roda dentada-. Més endavant quan les cases van resultar petites, les reunions es traslladaren als hotels.

Al cap de 3 anys s'obria el segon club a San Francisco, i així successivament en diverses ciutats d'Estats Units. En 1910 ja es reunia a Chicago la primera Conferència Nacional, amb assistència dels 16 clubs existents.

Des d'aleshores va prendre cos el desenvolupament internacional del Rotary, amb centres al Canadà (1910), Anglaterra (1911), Cuba (1914), etc. L'any 1920 s'inaugurava el de Madrid, el primer del continent europeu.

Les estadístiques rotàries del 1991 parlen de 25.325 clubs repartits en 172 països i regions geogràfiques, amb 1.120.893 socis.

CONSERVADORISME

Des dels seus inicis Rotary Club ha tingut incomptables seguidors a tot el món, però no li han faltat detractors de tota mena. Una de les acusacions més comunes és de considerar la institució molt elitista, una mena d'organització de classe. L'ingrés es fa per captació, un soci antic n'introdueix un de nou, fet que afavoreix la tendència a formar una aristocràcia comercial i professional susceptible de proporcionar guanys entre els seus afiliats.

Aquest retret és recollit en el *Manual del Rotario Español* (1930): "No és bon rotari qui veu en la institució un simple mecanisme d'ajuda mútua... no s'ha d'abusar de l'amistat. Però, dins les més escrupoloses pràctiques rotàries, res no s'oposa al fet que si alguna vegada aquesta amistat pot proporcionar avantatges econòmics, s'admetin com a bons."

Pot ser membre d'un club rotari tothom que representi una categoria professional. Concepte que s'ha ampliat molt, perquè avui dia hi entren fins i tot les especialitzacions, i en el mateix club, per exemple pot haver-hi més d'un advocat, si l'un es laboralista, l'altre penalista, etc.

Als Estats Units és molt ben considerat formar part d'una entitat rotària, per això hi ha qui espera 4 o 5 anys a entrar-hi.

Javier Lentini és el president del Rotary Club-Mediterrani de Barcelona i ens defineix el Rotary "com un moviment patrimonial i conservador". Dins el seu club representa la professió mèdica en l'especialització de proctologia, de la qual és un dels membres més destacats del país i del món. Comparteix consulta amb dos socis més en un annex de la clínica Quiron. És un viatger infatigable i ha escrit més de 300 articles del gènere en revistes de viatges. A part d'haver publicat en castellà 13 llibres de poesia.

El doctor Lentini diu que per a ser membre del seu club s'han de reunir dos requisits: "ser persona molt emprenedora, que s'ha fet a si mateixa a base de treballar, i tenir una certa educació, no cal erudició, per a trobar-s'hi còmodament".

REUNIÓ A BARCELONA

El Rotary es desenvolupa en tres nivells sobreposats: local, regional i internacional. A part les reunions setmanals, amb un col·loqui i àpat de germanor, cada any se'n fa una de mundial. Enguany aquesta tindrà lloc a Barcelona, al setembre, i es preveu

que serà la segona en importància d'aquestes característiques mai feta. Serà encapçalada pel president del Rotary Internacional, Rajandra K. Saboo.

Cada entitat rotària té la seva junta de govern, que es renova en assemblees anuals, amb atribucions ben definides. Però l'orientació i l'impuls corresponen a la Junta Suprema, radicada a Chicago.

Els ideals rotaris s'enclouen en el fet professional i col·lectiu i a viure la filosofia de servei, condensada en l'eslògan "*He profits most who serves best*" (Més beneficència qui millor serveix).

La guia del Rotary de l'estat espanyol 1991-92 resumeix aquest ideari en quatre punts que volen estimular i promoure:

1.-Coneixement i amistat mutus, amb ànim de servir.

2.-La bona fe com a norma en els negocis i les professions; l'estima de tota ocupació útil i la dignificació de la pròpia entitat de la societat.

3.-L'aplicació de l'ideal de servei per tots els rotaris en la seva vida professional i pública.

4.-L'entesa, la bona voluntat i la pau entre les nacions gràcies a la companyonia dels seus homes de negocis i professionals, units en l'ideal de servei."

Els rotaris es reuneixen en hotels i no disposen de seu, a fi de minimitzar al màxim les despeses i destinar tots els diners a beneficència. Els socis del club al qual pertany el doctor Lentini no paguen quota, només un dinar un cop a la setmana a l'hotel Ritz. El fet que no hi hagi una assistència del cent per cent permet disposar d'un fons. "En un moment determinat es pot fer una ajuda extraordinària, però no es freqüent, quasi mai. Aquest any, un dia ens vam posar d'acord per no anar a dinar i, els diners, els destinarem a un club de Turquia, per a ajudar els afectats pel terratrèmol."

Moltes aportacions es fan de forma directa, però altres es canalitzen a través del

Javier Lentini, president del Rotary Club-Mediterrani de Barcelona, defineix el Rotary com un moviment patronal i conservador..

CARME PUÉRTOLAS

Rotary International, que ha contribuït, entre altres coses, a eradicar la poliomelitis del món.

El club al qual pertany el doctor Lentini ha fet aportacions a Metges sense Fronteres, Nous Camins, etc. Opina, tanmateix, que els diners no són sempre la millor manera d'ajudar. La imaginació i el treball són molt importants. Els excedents del que nosaltres mateixos fabriquem o les coses que ja no s'utilitzen poden ser útils als altres. "Fa poc vàrem enviar a un club del Marroc 3 incubadores i a través d'un club de Romania un seguit de llibres tècnics a la Universitat de Bucarest que nosaltres mateixos havíem aplegat. El club només va pagar el transport."

Els rotaris actuen a tot arreu, als països àrabs, l'Índia, el Japó, etc., i ara comencen a implantar-se als ex-països comunistes.

"En aquests moments un club d'Edimburg patrocina un Rotary a Kiev. Els seus socis, evidentment no poden pagar un dinar. Es reuneixen al costat d'un got d'ai-

gua. Elit, n'hi pot haver d'algun tipus, però no gaire."

Les intervencions internacionals, segons el doctor Lentini, no són les més freqüents. Ell creu que els rotaris són més eficaços a nivell local a les ciutats petites i mitjanes, on poden tenir un millor coneixement de la comunitat.

"A Alacant feia falta un cotxe de bombers. El cotxe de bombers de Frankfurt va resultar ser ideal per a Alacant, amb la qual cosa un cotxe que havia de costar 30 milions es va aconseguir per 4."

ACUSACIONS DE MAÇONERIA

Als estatuts de Rotary figura la prohibició de parlar d'assumptes polítics i religiosos. Les religions són tractades com una professió més. Així pot haver-hi un sacerdot protestant, un de catòlic, etc.

Aquesta permissivitat i la no-adopció d'un codi determinat de moral va fer que al principi l'Església Catòlica no veiés

amb bons ulls el Rotary. L'11 de gener del 1951 va prohibir als eclesiàstics, per un decret de la Congregació del Sant Ofici de Roma, de ser-ne socis i recomenava insistentment als fidels que no en formessin part. Roma acusava els fundadors del Rotary de ser maçons —els fundadors i molts dels seguidors—.

El doctor Lentini afirma que "ara el Rotary no té res a veure ni amb jueus ni amb maçons, ni té res a amagar. Al Rotary no hi ha paraules sagrades, rituals, graus ni juraments. Els socis posseeixen un carnet i porten la roda dentada a la solapa, i els clubs s'identifiquen amb un banderí.

Les coses en aquest camp han canviat molt. Les relacions de l'Església amb Rotary actualment semblen bones. La revista *Perspectiva Rotaria*, editada a Girona, al número 1 del juny del 1991, publicava una fotografia amb el Papa saludant el president del Rotary International, Pablo V. Costa, el passat 2 d'octubre. Les relacions amb les institucions no tenen tam-

poc res a veure amb l'època del franquisme, quan es va prohibir l'existència dels rotaris. Ara estan perfectament legalitzats i oficialitzats.

El dia 14 de juny Narcís Serra rebia del club de Sant Cugat la medalla Paul Harris, el màxim guardó que Rotary dóna a una personalitat. Aquesta medalla, també l'han rebuda Pasqual Maragall, Jordi Pujol, Samaranch, etc.

ELS NOMS DE ROTARY

El Rotary no té en compte la unitat lingüística dels catalans, que resten repartits en dos districtes. El Principat, el 2210 i el País Valencià amb les Illes, el 2200.

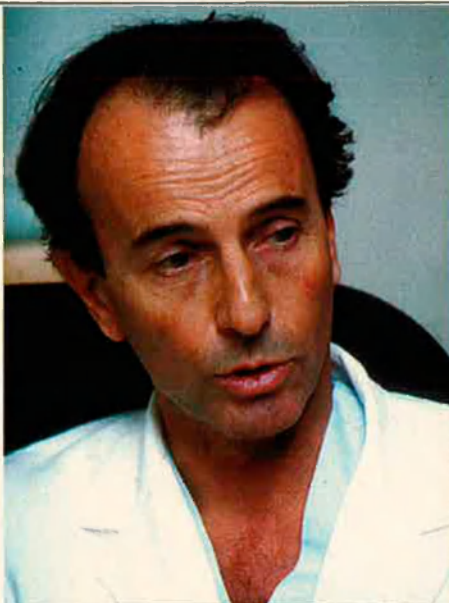
Al principi l'estat espanyol estava tot comprès en el districte 60. El doctor Lentini considera un greuge que no se'ls hagi respectat aquesta antiguitat i que durant la prohibició franquista fossin esborrats del Rotary International.

De la cinquantena de clubs que hi ha al districte 2200, uns trenta pertanyen al Principat. El primer que es va tornar a crear fou el Rotary Club de Barcelona (1978): té 46 socis i el seu dia de reunió és el dimarts, a l'hotel Avenida Palace. A Barcelona hi ha cinc clubs més. La resta estan repartits per tot el Principat, sobretot al nord, a l'àrea de Girona, Blanes, Calella, Empúria Brava etc. Alguns són de creació molt nova, com el de la Seu d'Urgell, amb 32 socis (1991) i el de Vilassara (1990), amb 20 socis. Al País Valencià la presència del Rotary també és molt destacada. D'una quarantena de clubs que hi ha al districte 2200, li'n pertanyen 14. Només a la capital n'hi ha 5. El Club València Centre és un dels més importants, amb 61 socis, que es reuneixen el dilluns a l'hotel Astoria Palace. La resta de clubs estan repartits per Gandia, Castelló, Alcoi, Xàtiva etc.

A les Illes hi ha 4 clubs rotaris, 2 a Mallorca, un a Eivissa i un a Menorca.

Com a membres dels Rotary de Barcelona, figuren noms destacats de la vida pública. Des d'ex-consellers de la Generalitat, com Josep M. Basàñez al doctor Dexeus. Tampoc no hi podia faltar el polifacètic hotelier i directiu del Barça, Joan Gaspart, o el polèmic Jacint Soler Padró. En les llistes dels Rotary barcelonins, hi ha també un dels metges més il·lustres i més prestigiosos de la ciutat, Moisès Broggi o el germà de l'alcalde de Barcelona, Joan-Antoni Maragall, responsable de la galeria d'art, Sala Parés.

A la ciutat de València, ja als anys trenta, Ricard Samper, ministre del Treball, fou

Santiago Dexeus, Sáez Merino, Joan Gaspar i A. Tuzón.

AFIXIU

un rotari destacat. En l'actualitat, es pot parlar de molts noms coneguts, sobretot del món empresarial. Dos empresaris tan emblemàtics com Sáez Merino o Vicent Lladró són membres del Club. Un altre membre il·lustre és l'actual president del València Club de Futbol, Arturo Tuzón Gil. En la llista dels Rotary de la ciutat de València, també hi ha destacats membres d'Unió Valenciana, com el diputat Filiberito Crespo, o persones vinculades a aquest partit, com Manuel Àngel Conejero, director del Palau de la Música de València, o el director de l'escola Iale, I. Monzonis Ferrer.

DONES I JOVENTUT

Als seus inicis, la presència de la dona

era vetada als Rotary. La revista *Rotary* número 14 del febrer del 1929 en parlava en aquests termes: "Encara que algunes persones malicioses acusin el Rotary d'antifeminisme pràctic (si no teòric), el fet és que les festes celebrades als nostres clubs no prescindien mai de la presència amable, simpàtica i decorativa de les senyores." Els temps també s'han imposat en aquest camp i ara les dones, malgrat els japonesos que s'hi oposaven aferrissadament, ja hi són admeses com a sòcies. La seva presència continua sent encara molt limitada. Amb tot, no deixa de ser signe dels canvis el Club Madrid Velázquez, presidit per la historiadora Maria Eugènia Lapeira.

Dolors Tubau